

Wstęp

Introduction

Już po raz ósmy ukazuje się *Student niepełnosprawny. Szkice i rozprawy*. Publikacja ta została przekształcona w czasopismo naukowe i od tego numeru będzie ukazywała się jako rocznik. Opracowanie otwiera znakomity tekst L. esława Pytki dotyczący narodzin i rozwoju pedagogiki resocjalizacyjnej. Autor zwraca w nim uwagę na dwa powody, dla których specjaliści z rozmaitych monodyscyplin zaczynają zajmować się słownictwem. „Pierwszy z nich, to kryzys tożsamości danej dyscypliny. Drugi, to mniej lub bardziej wyraźny jej rozkwit” (za autorem). L. Pytka porusza w artykule następujące kwestie:

1. Narodziny pedagogiki resocjalizacyjnej i jej terminologii.
2. Rozkwit pedagogiki resocjalizacyjnej.
3. Próby reform systemu resocjalizacji nieletnich i probacji.
4. Poszukiwanie alternatyw – inspiracje psychospołeczne.
5. Konteksty teoretyczne i metodyczne pedagogiki resocjalizacyjnej.
6. Wielowymiarowość kształtowania tożsamości pedagogiki resocjalizacyjnej.
7. Pedagogika resocjalizacyjna jako nauka, sztuka czy refleksja krytyczna nad wartościami i faktami społecznymi?

Kolejne artykuły odnoszą się do zagadnień związanych ze społecznym funkcjonowaniem niepełnosprawnych. Autorzy przedstawili teksty dotyczące świata wartości osób z uszkodzonym wzrokiem, postaw rodziców wobec dzieci upośledzonych umysłowo oraz procesu akceptacji dziecka upośledzonego umysłowo w rodzinie. Na uwagę zasługują dwa artykuły Grażyny Szymańskiej dotyczące stymulacji audio-psycho-lingwistycznej oraz testu uwagi słuchowej i lateralizacji. Jest to nowy obszar dotychczas nieprezentowany w szkicach i rozprawach *Student niepełnosprawny*. Bardzo interesujący tekst Beaty Osińskiej i Ewy Kozarskiej, pt. „Niepełnosprawny czytelnik w bibliotece naukowej na przykładzie Biblioteki Głównej Akademii Podlaskiej” koń-

czy część pierwszą. Autorki prezentują w artykule Bibliotekę Główną Akademii Podlaskiej jako nowoczesną bibliotekę akademicką otwartą na czytelników niepełnosprawnych, realizującą ideę równych szans. Na podkreślenie zasługuje fakt, że dostęp do zbiorów, informacji, specjalistycznego sprzętu i oprogramowania jest w bibliotece standardem.

W drugiej części *Studenta niepełnosprawnego* opisane zostały niemieckie doświadczenia w zakresie kształcenia integracyjnego.

Część trzecia zatytułowana „Z praktyki integracyjnej: terapia, gra, zabawa” zawiera ciekawy tekst Mileny Nazarczuk i Magdaleny Korneluk nt. „Zakładane i realizowane funkcje nauczyciela wspomagającego w klasie integracyjnej”. Autorki zwracają w nim uwagę na niezwykle ważny element pracy nauczyciela wspomagającego, jakim jest współpraca nie tylko z rodziną ucznia niepełnosprawnego, ale też z gronem pedagogicznym, a w szczególności z nauczycielami uczącymi poszczególnych przedmiotów. Jest to istotny obszar działalności nauczyciela wspomagającego. Analiza wyników prezentowanych badań jest zaskakująca i niepokojąca, gdyż wykazała, że nie zawsze współpraca opiera się na partnerstwie, szacunku i zrozumieniu dwóch nauczycieli pracujących w klasie integracyjnej. W części VI „Recenzje i sprawozdania” znajduje się sprawozdanie Leszka Niedziółki z ogólnopolskiej konferencji na temat orientacji przestrzennej „Tyflografika i akustyka – wyzwania w orientacji przestrzennej”. Ponadto zamieszczona jest recenzja Tamary Zacharuk książki pod redakcją naukową Marii Vitkovej „Vzdelavani žaku se specialnimi vzdelavacimi potrebami”.

Adresatami prezentowanego czasopisma „Student niepełnosprawny. Szkice i rozprawy” są nauczyciele i studenci, rodzice dzieci niepełnosprawnych, pracownicy socjalni oraz osoby pracujące na co dzień z osobami niepełnosprawnymi. Prezentowane w opracowaniu treści na pewno będą sprzyjały tworzeniu środowiska włączającego i pomogą w wielu działaniach praktycznych na rzecz realizacji idei edukacji inkluzyjnej.